

[Statsministeren]

rende erhverv, som betyder kolossalt meget for velstanden hos den færøske befolkning.

Her er flere problemer: 1. Hvad kan der fanges? 2. Hvordan kan der sælges? Og hvad angår det sidste, er forhandlingerne med EF jo af meget stor betydning. Den danske regering deltager aktivt i disse forhandlinger, og vi gør alt, som er muligt, for at støtte de færøske synspunkter under disse drøftelser. Ganske særlig er vi opmærksom på, hvor stor betydning det vil have, at man sikrer sig frihandelsvilkår videst muligt, også for så vidt angår forædlede fiskeriprodukter.

På foranledning af hr. Gade uds spillede der sig en hel lille EF-debat midt under denne afslutningsdebat. Jeg vil ikke sige så meget om det. Jeg vil holde fast i, at den fortræffelige dagsorden, Folketinget vedtog i april, er udgangspunktet for regeringens politik. Den vil vi holde os til. Kommer der temaer op, som kræver en bearbejdning, vil vi grundigt drøfte disse temaer med Markedsudvalget.

Jeg vil advare imod forsøg på i dette øjeblik at låse Danmarks forhandlingsposition fuldstændig fast, og det hænger sammen med, at vi befinder os i en fase, hvor der endnu ingen som helst konkrete forslag er lagt på bordet fra nogen side. Hvorfor i alverden skulle vi så forskertse forhåbentlig gode forhandlingsmuligheder, hvor vi kan varetage danske synspunkter, ved i utide at låse os fuldstændig fast? Det synes jeg ikke ville være klogt, men jeg gentager, at regeringen naturligvis grundigt vil drøfte alle disse spørgsmål om kommende regeringsforhandlinger med Folketinget, og det vil jo ganske særlig sige med Markedsudvalgets medlemmer.

Ellers må jeg sige, at her, hen under kl. 18, er vi vel langt fremme under debatten. Jeg har sidet hernede på min plads dagen igennem lige siden klokken godt 10, og jeg har nydt forhandlingernes forløb. Jeg synes, forhandlingerne ved denne lejlighed har været præget af megen godmodighed. Der har været en lang række indlæg fra ordførere og medlemmer. De har gennemgående været overordentlig sobre, og de har været meget analytiske. Ordet polemik ville jo slet ikke passe på dagens forløb. Jeg har lyttet, og jeg har noteret mig mange spændende tanker, som vi kan bearbejde i det fortsatte forløb og ikke mindst her i sommertiden, hvor regeringen jo skal forberede sine udspil og åb-

ningstalen til oktober. Der har været mange impulser, man kunne suge til sig.

Så har der selvfølgelig også – måske navnlig i formiddags – været en hel af den klassiske debat, hvor man sammenligner dengang med nu. Jeg vil ikke sige så meget om det, men dog gøre nogle kommentarer, fordi jeg føler, at der er enkelte informationer, jeg i min egenskab af statsminister ikke bør forholde Folketingets medlemmer kendskab til.

Det gælder også, når flere søger at stabilisere det indtryk, at dansk økonomi i de sidste syv år har været under indflydelse af en forrygende international højkonjunktur, medens der i årene forud skulle have været tale om, at vi kæmpede mod en international krise. Det er oprigtigt talt ikke så lidt af en myte, og den vil jeg gerne punktere én gang for alle, og jeg mener, at jeg kan gøre det ved at gøre Folketingets medlemmer opmærksom på de to helt afgørende tal i denne forbindelse: Fra 1972 til 1982 steg bruttonationalproduktet i faste priser i EF meget lidt, nemlig med gennemsnitlig 2,2 pct. om året. Det var dengang.

I årene fra 1982 til 1989 har den gennemsnitlige årlige stigning været på 2,6 pct., det er jo lidt højere, men det er ikke ret meget højere.

Stort set har det internationale konjunkturforløb haft samme karakter: 2,2 pct., senere 2,6 pct. Det gør ikke den store forskel.

Man kan ikke tale om en forrygende højkonjunktur de sidste år og en international krise tidligere. Men jeg indrømmer da gerne, at vi har haft en anelse bedre konjunkturer, men jeg mener også, de er blevet udnyttet. Der er kommet i hvert fald en hel del ud af det.

Hvis vi nu ser på arbejdsløsheden, synes jeg bestemt ikke, det er morsomt at skulle fastslå, at den stadig er for høj. Den steg jo meget i årene før 1982; siden 1982 er den ikke steget, og der er endda kommet 170.000 flere i arbejde. Det er ikke nok, men det er alligevel temmelig mange.

Hvis vi ser på vor udenrigsomsætning, synes jeg også, at der er sket en, og nu skal jeg igen være beskedent, så lad mig kalde det pæn drejning af udviklingen.

Hvis vi ser på vor samlede samhandel med udlandet – og vi gør jo status i dag – har vi oplevet i de syv år fra 1983 til 1989 – og jeg tager begge årene med – et samlet overskud på vare- og tjenestebalancen på 83,6 mia. kr. I de sidste syv år før regeringsskiftet var der et sammenlagt underskud på 40,5 mia. kr.